

EDUSKUNNAN VASTAUS 200/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi korkeimmasta hallinto-oikeudesta ja korkeimman hallinto-oikeuden asiantuntijajäsenistä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi korkeimmasta hallinto-oikeudesta ja korkeimman hallinto-oikeuden asiantuntijajäsenistä (HE 201/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 18/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

korkeimmasta hallinto-oikeudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Korkeimman hallinto-oikeuden tehtävät

1 §

Korkein hallinto-oikeus käyttää ylintä tuomiovaltaa hallintolainkäyttöasioissa.

Korkein hallinto-oikeus valvoo lainkäyttöä omalla toimialallaan.

2 §

Lainkäyttöasioina korkein hallinto-oikeus käsittelee ne muutoksenhakua ja ylimääräistä muutoksenhakua koskevat asiat, jotka sen mukaan kuin siitä muualla laissa säädetään kuuluvat korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Jos korkein hallinto-oikeus katsoo valituksen koskevan kysymystä, jonka ratkaiseminen pääasiassa riippuu päätöksen tai toimenpiteen taroituksenmukaisuuden harkinnasta, asia on täl-

tä osin siirrettävä valtioneuvoston ratkaistavaksi.

3 §

Muina asioina korkein hallinto-oikeus:

1) antaa tasavallan presidentille vahvistettavaksi toimitetusta laista perustuslain 77 §:ssä tarkoitetun lausunnon;

2) käsittelee muut sen tehtäväksi erikseen säädetyt oikeudenhoidoa koskevat asiat;

3) käsittelee oikeushallintoasioita sen mukaan kuin erikseen säädetään.

4 §

Korkein hallinto-oikeus antaa pyynnöstä valtioneuvostolle lausuntoja lainsäädäntökysymyksistä.

Korkein hallinto-oikeus voi tehdä valtioneuvostolle esityksiä lainsäädäntötoimeen ryhtymisestä.

2 luku

Asioiden ratkaiseminen

5 §

Lainkäyttöasiat käsitellään ja ratkaistaan täysistunnossa tai muun ratkaisukokoonpanon istunnossa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Lainkäyttöasioita käsitellessään korkein hallinto-oikeus voi toimia jakaantuneena jaostoihin.

6 §

Lainkäyttöasioissa korkein hallinto-oikeus on päätösvaltainen viisijäsenisenä, jollei laissa säädetä muuta kokoonpanoa.

Korkein hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös kolmijäsenisenä käsittelemään ja ratkaisemaan:

1) valituslupaa koskevan asian ja siihen liittyvän vaatimuksen;

2) täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä taikka muuta täytäntöönpanosta annettavaa määräystä koskevan hakemus- tai valitusasian;

3) oikeusapua koskevan asian;

4) asian, joka koskee oikeudenkäynnin julkisuutta korkeimmassa hallinto-oikeudessa;

5) asian, jossa valitus tai hakemus on peruutettu taikka jossa on kysymys siitä, onko muutoksenhaku tehty määräajassa tai säädettyä muotoa noudattaen taikka valituskiellosta huolimatta, ja tällaiseen asiaan liittyvän vaatimuksen; sekä

6) ylimääräistä muutoksenhakua koskevan asian, jos hakemus yksimielisesti hylätään tai jätetään tutkimatta, ja tällaiseen asiaan liittyvän vaatimuksen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa asia voidaan käsitellä ja ratkaista ilman niitä asiantuntijajäseniä, joiden osallistumisesta muu-

toin ratkaisukokoonpanoon on erikseen säädetty.

7 §

Periaatteellisesti merkittävä tai muuten laajakantoinen lainkäyttöasia tai sen osa voidaan määrätä käsiteltäväksi täysistunnossa tai koko jaoston istunnossa.

Lainkäyttöasian siirtämisestä käsiteltäväksi täysistunnossa päättää presidentti ja koko jaoston istunnossa jaoston puheenjohtaja.

8 §

Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettut lainsäädäntöaloitteet käsitellään täysistunnossa.

Muut 3 ja 4 §:ssä tarkoitettut asiat ja muut hallinnolliset asiat käsitellään täysistunnossa tai kansliaistunnossa sen mukaan kuin työjärjestyksessä määrätään.

Presidentti ratkaisee sellaiset 3 ja 4 §:ssä tarkoitettut asiat ja muut hallinnolliset asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty ratkaistaviksi täysistunnossa, kansliaistunnossa tai muussa järjestyksessä.

9 §

Korkeimman hallinto-oikeuden istunnoissa asiat ratkaistaan esittelystä.

3 luku

Jäsenet

10 §

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on presidentin lisäksi muina jäsenenä vähintään 15 hallintoneuvosta. Korkeimman hallinto-oikeuden presidentin ja jäsenten nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimitämisestä annetussa laissa (205/2000).

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa voi olla määräaikaaisia jäseniä siten kuin tuomareiden nimitämisestä annetussa laissa säädetään.

11 §

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa osallistuu lainoppineiden jäsenten lisäksi asioiden käsitte-

lyyn kaksi asiantuntijajäsentä sen mukaan kuin siitä säädetään korkeimman hallinto-oikeuden asiantuntijajäsenistä annetussa laissa (/).

Asiantuntijajäsenten kelpoisuusvaatimuksista säädetään 1 momentissa mainitussa laissa.

Asiantuntijajäsenellä on tehtävässään perustuslain 103 §:ssä tarkoitettu virassapysymisoikeus.

12 §

Korkeimman hallinto-oikeuden toimintaa johtaa ja sen tuloksellisuudesta vastaa presidentti.

Presidentin ollessa estyneenä hänen tehtävään hoitaa presidentin sijainen, jonka täysistunto valitsee enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hänenkin estyneenä ollessa presidentin tehtäviä hoitaa virantoimituksessa oleva virassa vanhin jäsen.

13 §

Korkeimman hallinto-oikeuden täysistuntoon osallistuvat presidentti ja virantoimituksessa olevat jäsenet.

Koko jaoston istunnossa käsiteltäväksi määrätyn asian ratkaisemiseen osallistuvat ne virantoimituksessa olevat jäsenet, jotka olivat määrättyinä jäseniksi kyseiselle jaostolle silloin, kun asia määrättiin käsiteltäväksi koko jaoston istunnossa. Jos tämän mukaisesti määräytyvässä ratkaisukokoonpanossa olisi vähemmän kuin seitsemän jäsentä, asia on siirrettävä käsiteltäväksi täysistunnossa.

4 luku

Esittelijät ja muu henkilöstö

14 §

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on esittelijöinä kansliapäällikkö, esittelijäneuvoksia, vanhempia hallintosihteereitä ja hallintosihteereitä.

Esittelijät nimittää korkein hallinto-oikeus. Esittelijöiden kelpoisuusvaatimuksista, nimitysmisperusteista ja nimitysmääräajaksi on

voimassa, mitä tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa säädetään tuomareista.

Korkeimman hallinto-oikeuden muista viroista ja virkamiehistä määrätään työjärjestyksessä.

15 §

Korkeimman hallinto-oikeuden esittelijään ja esittelijän virkaan sovelletaan, mitä perustuslain 103 §:ssä säädetään tuomarin virassapysymisoikeudesta ja tuomarin virasta.

5 luku

Palvelussuhteen väliaikainen järjestely

16 §

Presidentti voi ottaa virkavapautta enintään yhden kuukauden vuodessa. Tämän yli menevältä ajalta virkavapaudesta päätetään täysistunnossa.

Korkein hallinto-oikeus myöntää virkavapauden hallintoneuvokselle. Siitä päätetään täysistunnossa, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

17 §

Virkavapauden myöntämisestä kansliapäällikölle ja muulle esittelijälle sekä muulle virkamiehelle määrätään työjärjestyksessä.

6 luku

Erinäisiä säännöksiä

18 §

Korkeimman hallinto-oikeuden esittelijää syytetään virkarikoksesta Helsingin hovioikeudessa.

19 §

Korkein hallinto-oikeus vahvistaa työjärjestyksen itselleen. Työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta sekä muusta työskentelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Työjärjestyks-

sessään korkein hallinto-oikeus voi vapauttaa 10 §:n 2 momentissa tarkoitetut jäsenet käsittelemästä 3 §:n 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja asioita ja muita korkeinta hallinto-oikeutta koskevia talous- ja hallintoasioita.

Korkeimman hallinto-oikeuden työjärjestys julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

20 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Korkeimmasta hallinto-oikeudesta 22 päivänä heinäkuuta 1918 annettu laki (74/1918) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen lain 16 c §:ää lukuun ottamatta.

Laki

korkeimman hallinto-oikeuden asiantuntijajäsenistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa osallistuu kaksi ympäristöasiantuntijaneuvosta vesilain (264/1961), ympäristönsuojelulain (86/2000) ja vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisten asioiden käsittelyyn. Ympäristöasiantuntijaneuvokset osallistuvat myös Ahvenanmaata koskevien vastaavien ympäristö- ja vesiasioiden käsittelyyn.

Patenttia, hyödyllisyysmallioikeutta tai integroidun piirin piirimallia koskevien asioiden käsittelyyn osallistuu kaksi yli-insinöörineuvosta.

2 §

Korkeimman hallinto-oikeuden ympäristöasiantuntijaneuvoksen kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tekniikan tai luonnontieteiden alalta. Lisäksi hänen tulee olla perehtynyt sovellettavaan lainsäädännön alaan kuuluviin tehtäviin.

Yli-insinöörineuvoksen kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto

tekniikan alalta. Lisäksi hänen tulee olla perehtynyt patenttiasioihin.

Ympäristöasiantuntijaneuvoksen ja yli-insinöörineuvoksen nimittää tasavallan presidentti neljäksi vuodeksi kerrallaan.

3 §

Kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena ympäristöasiantuntijaneuvokseksi ja yli-insinöörineuvokseksi nimitettävällä on suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

4 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (576/1992) 9 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1211/2003.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2006